

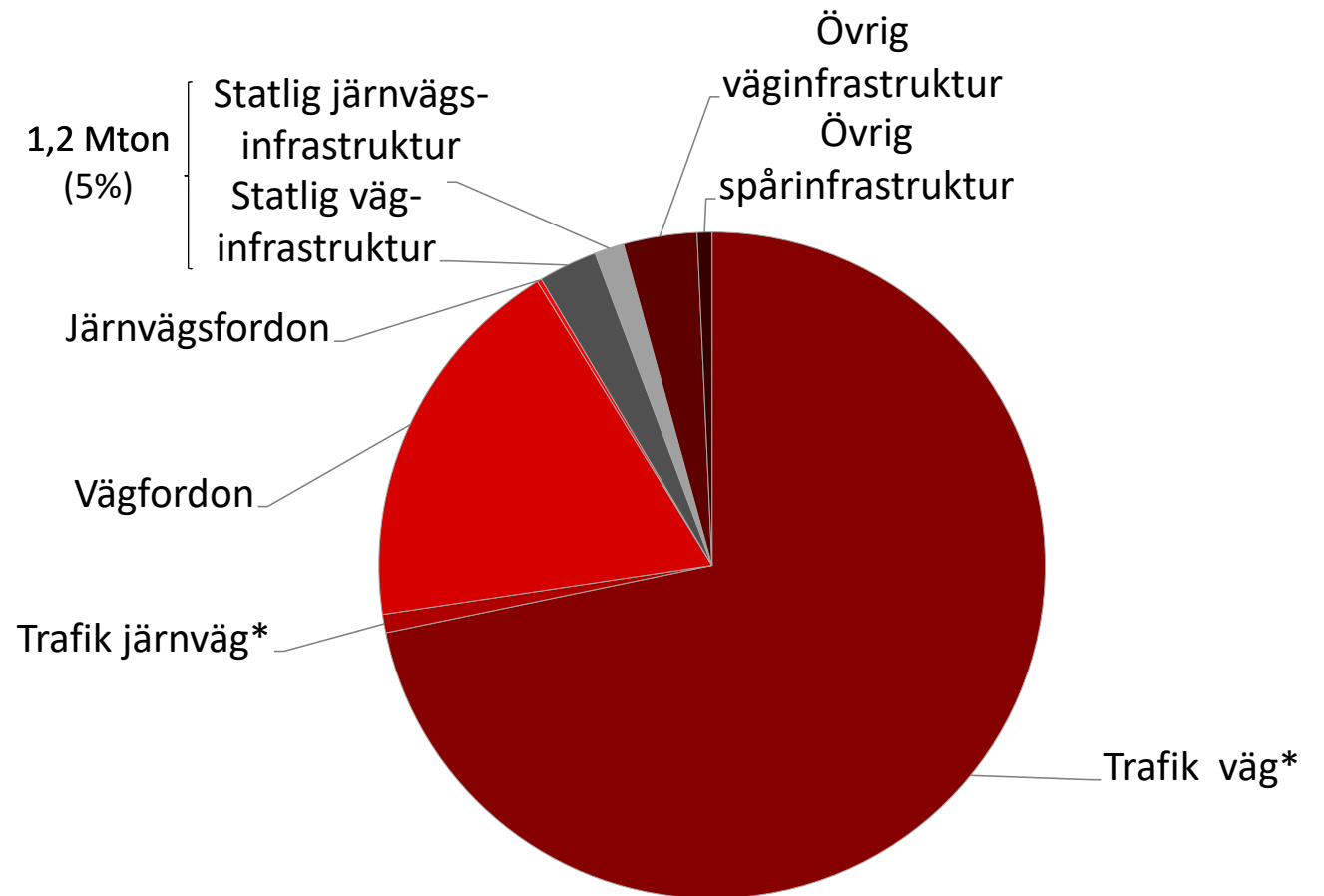
Trafikverkets klimatkraV, hur skapar vi utveckling?

Sven Hunhammar

Nationella anläggningsdagen 2021-11-16

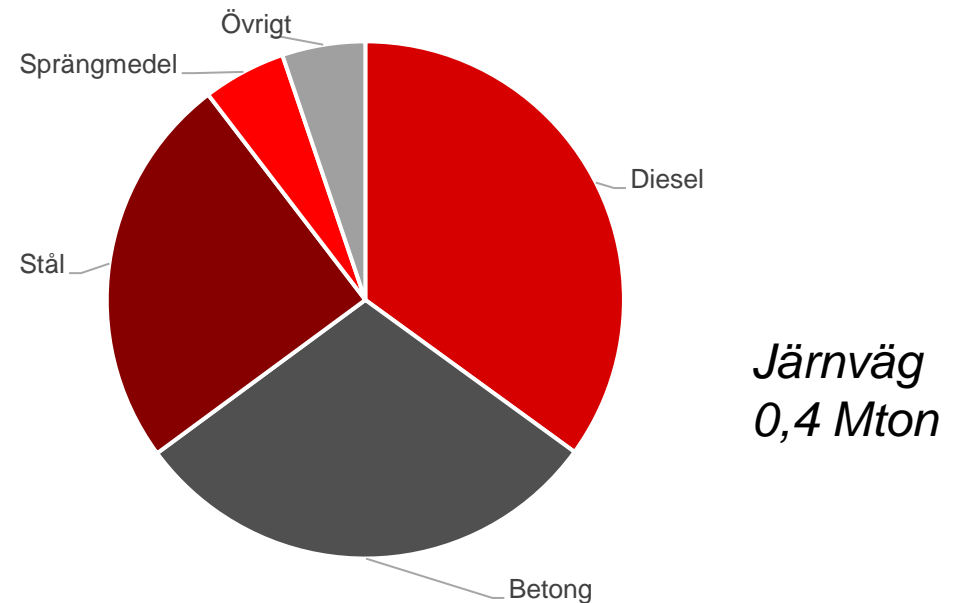
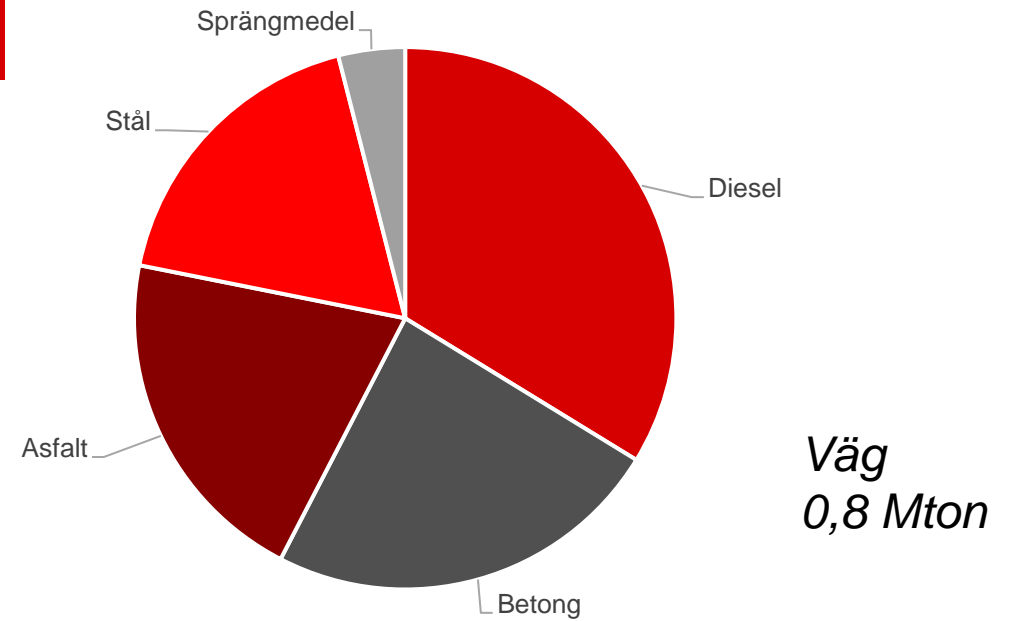
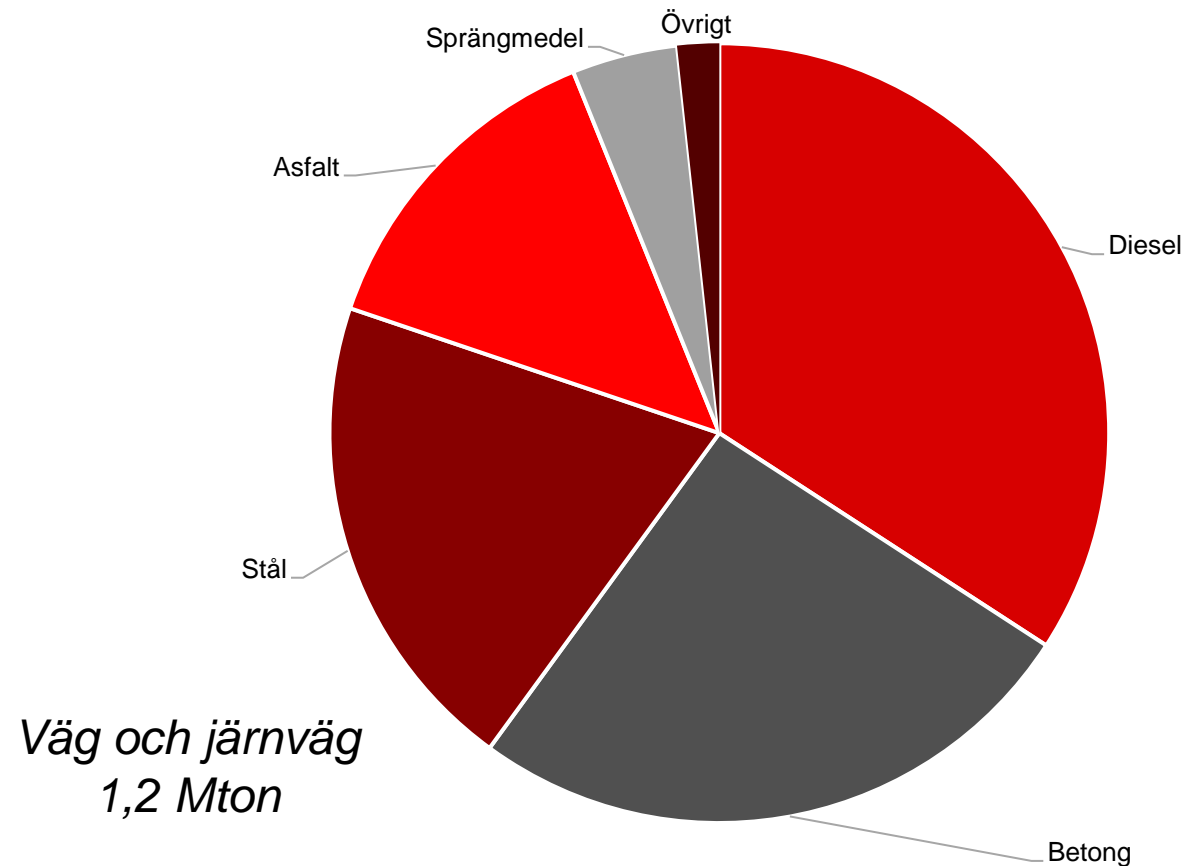
Väg- och järnväg i livscykelperspektiv

≈ 28 Mton ton CO₂e per år 2015

Statlig infrastruktur

byggande, drift och underhåll

Varför klimatkrav?

- Inga nettoutsläpp klimatgaser 2045
- Första fossilfria välfärdslandet
- Betydande klimatpåverkan statliga infrastrukturen
- Möjlighet att påverka utsläppen

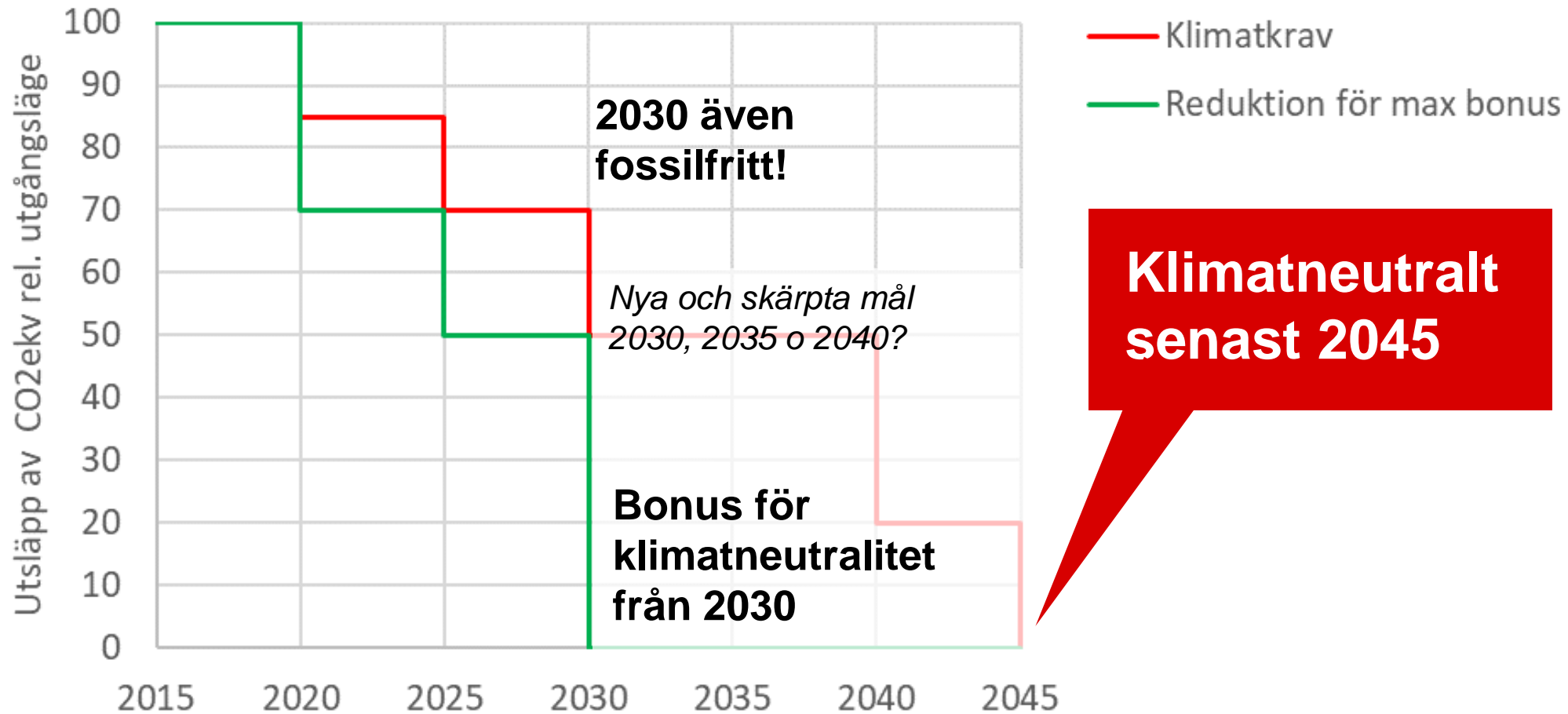

Från mål till handling

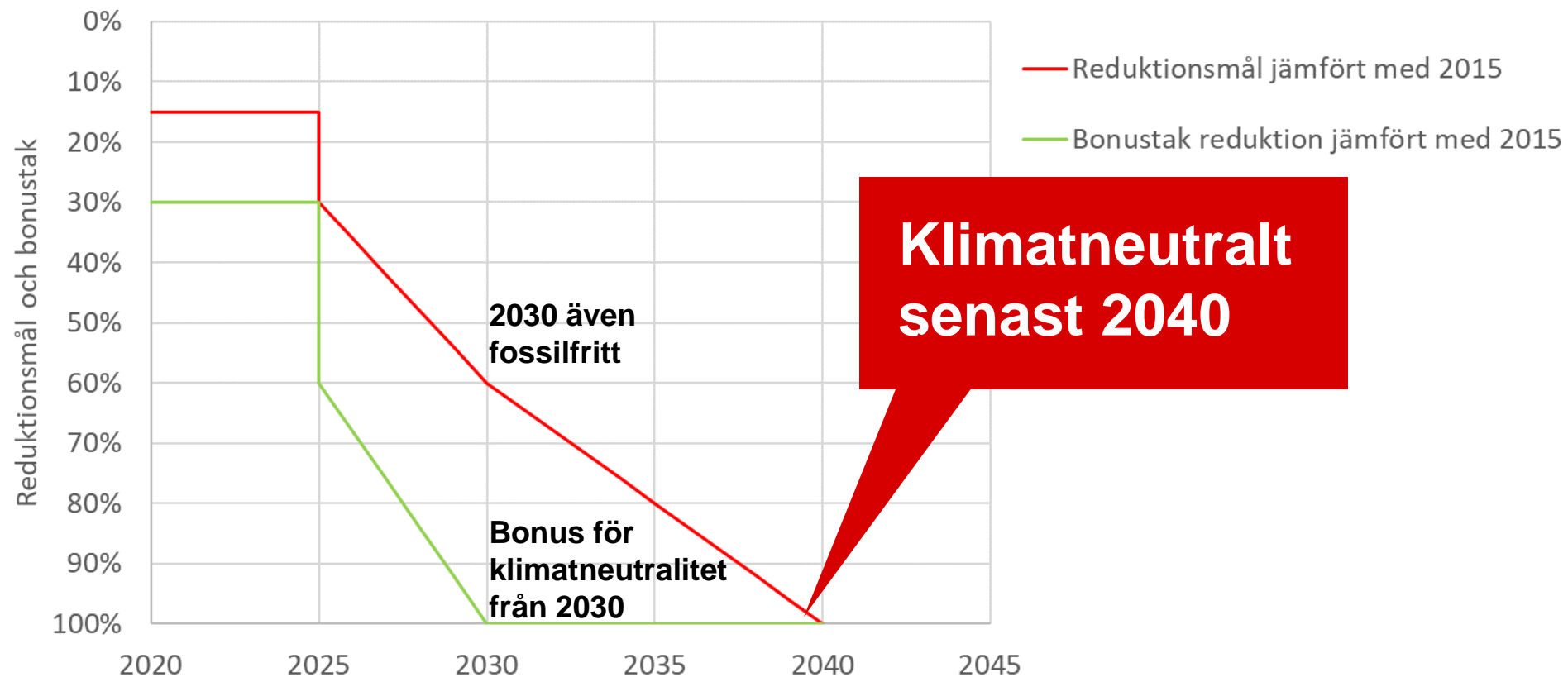
- Trafikverket satte upp ett långsiktigt mål för 2045 och delmål för 2020, 2025 och 2030
- Konsekvensanalys tillsammans med branschen som visar att delmålen kan nås till ingen eller liten extra kostnad
- Implementering av Klimatkalkyl från 2015
- Målen implementerade i upphandlingskrav från 2016
- Färdplan för en klimatneutral värdekedja i bygg- och anläggningssektorn 2045

Mål på väg mot klimatneutralitet

Möjligen skärpta mål på väg mot klimatneutralitet?

Vilka klimatkrav ställs?

Investeringsprojekt ≥ 50 Mkr

- Reduktion utifrån utgångsläge
- Bonus – större reduktioner (1 kr/kg CO₂e)
- EPD, Klimatkalkyl

Investeringsprojekt < 50 Mkr, reinvestering och basunderhåll oavsett storlek

- Krav på armeringsstål, cement, betong, asfaltsmassa
- Krav på förnybart drivmedel inom storstadsregion
- Bonus – förnybart utöver reduktionsplikt utanför storstadsregion (1-2 kr/liter dieselev)
- EPD

Underhåll – beläggningskontrakt

- Bonus – beläggning med lågt utsläpp

Inköp av järnvägsmateriel

- Krav på sliper, växlar, räl, ...
- Bonus för lägre klimatbelastning (1 kr/kgCO₂e).
- EPD

Inköp av transporter

- Väg – krav och bonus - gCO₂e/tonkm
- Järnväg – krav förnybart och eldrift
- Övergripande målsättning att styra mot järnväg

Kraven finns sammanställda i TDOK2015:0480

Krav ställs vid planering, projektering och byggande för investeringsprojekt ≥ 50 mkr

Krav på konsult
att ta fram åtgärdsförslag
i planläggningen,
Klimatkalkyl

Reduktionskrav på
konsult eller
totalentreprenad,
Klimatkalkyl

Reduktionskrav på
utförandeentreprenad,
Klimatkalkyl

Kontroll av uppfyllande
av reduktionskrav.
Klimatdeklaration
och EPD

Åtgärdsvalsstudie

Planläggning

Projektering

Byggproduktion

Krav på mindre investeringsprojekt och på underhåll

< 50 mkr och underhåll

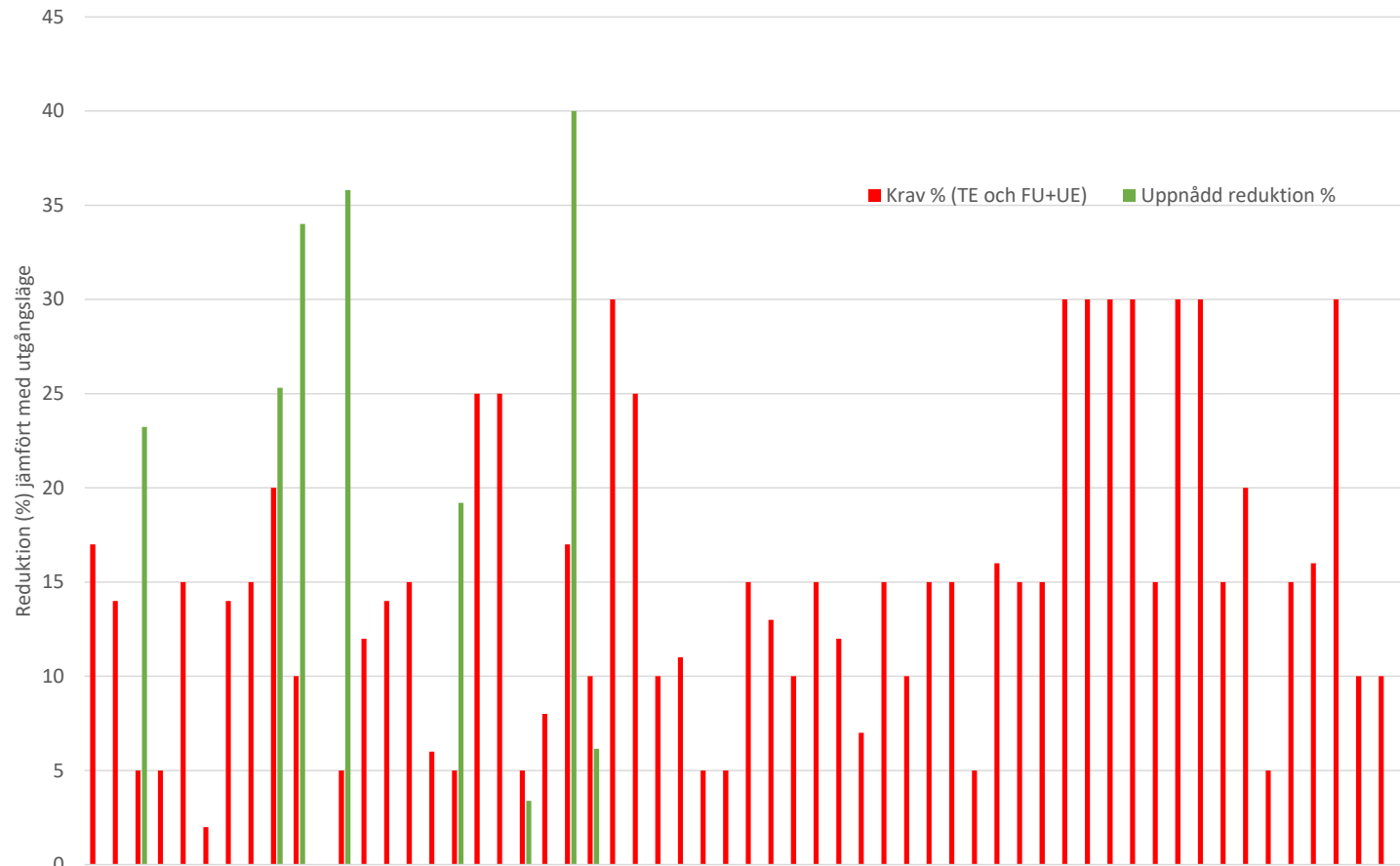

Krav på material och drivmedel

i mindre investeringsåtgärder (<50 mkr) och i underhållsentreprenader

Produkt/material	Entreprenad avslutas 2020-2024	Entreprenad avslutas 2025-2029
Armeringsstål	≤ 0,72 kg CO ₂ e/kg stål	≤ 0,52 kg CO ₂ e/kg stål
Konstruktionsstål	Miljövarudeklaration typ III (EPD) för utvalda produkter	Miljövarudeklaration typ III (EPD) för allt konstruktionsstål
Cement	≤ 0,70 kg CO ₂ e/kg cement	≤ 0,62 kg CO ₂ e/kg
Betong	0,125 kg CO ₂ e/kg betong eller 300 kg CO ₂ e/m ³ betong Miljövarudeklaration typ III (EPD) för betong eller cement	0,108 kg CO ₂ e/kg betong eller 260 kg CO ₂ e/m ³ betong Miljövarudeklaration typ III (EPD) för betong eller cement
Drivmedel till fordon och arbetsmaskiner i Storstadsregionerna	Minst 20 procent av energianvändningen, avseende fordon och arbetsmaskiner, ska bestå av el från förnybara energikällor och/eller hållbara höginblandade och hållbara rena biodrivmedel som inte omfattas av reduktionsplikt	

Krav och resultat investeringsprojekt större än 50 mkr 2018 - 2021

Kravställt
17 procent
reduktion i medeltal

Uppnått
23 procent
reduktion i medeltal

Vad händer framöver?

- Skärpta krav på drivmedel och elektrifiering i riktning mot fossilfritt och elektrifiering 2030
- Införande av skärpta mål i riktning mot klimatneutralitet
- Översyn av materialkrav i mindre projekt och underhåll tillsammans med storstäderna
- Införande av krav på beläggning i investeringsprojekt

